

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒
รอบการประเมินที่ ๒ / ๒๕๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อ-นามสกุล นางสาวนุรีดา เจ๊ะฮะ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
หน่วยงาน ศูนย์/สพด./กลุ่ม/ฝ่าย ฝ่ายบริหารทั่วไป สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
หัวข้อการพัฒนา การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕%
วิธีการพัฒนา อบรมออนไลน์ผ่านระบบ LDD e-Training
วันที่พัฒนา ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
หน่วยงานที่จัดอบรม กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน
สรุปสาระสำคัญ

การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕%

กรมพัฒนาที่ดินมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๕๑ ในเรื่องการจำแนกประเภทที่ดิน ซึ่งแนวเขตป่าไม้ถาวรเป็นข้อมูลหนึ่ง ที่ได้จากการจำแนกประเภทที่ดิน ในส่วนพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕ % ตามประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นพื้นที่ซึ่งไม่อนุญาตให้ออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรอง การทำกิน ดังนั้นแนวเขตป่าไม้ และพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% จึงเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญสำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการดำเนินงาน การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% ประกอบด้วยบทเรียนจำนวน ๓ บท

- ๑) บทที่ ๑ การจำแนกประเภทที่ดิน
 - ๒) บทที่ ๒ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (เฉพาะราย)
 - ๓) บทที่ ๓ การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา
- โดยใช้แผนที่มีมาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐

บทที่ ๑ การจำแนกประเภทที่ดิน

๑.๑ ความเป็นมาของการจำแนกประเภทที่ดิน

ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ราษฎรได้เข้าบุกรุกไปทำประโยชน์ในพื้นที่ป่า เป็นจำนวนมาก ๖ พันฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัช ได้ปรารภและบัญชาว่า ต้องรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นป่าของชาติ ร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ ประเทศไทย การดำเนินการโดยกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้อธิบดี มีหน้าที่สำรวจ จำแนก และทำสำมะโนที่ดิน เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และความเหมาะสมแก่การทำประโยชน์เพื่อประโยชน์ของรัฐ และประชาชน

๑.๒ การสำรวจจำแนกประเภทที่ดินระยะที่ ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ – ๒๕๐๙

สำรวจป่าไม้ทั้งป่า และบรรจุโครงการจำแนกประเภทที่ดินไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๑ โดยมีวัตถุประสงค์ : รักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นสมบัติของชาติให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศไทย โดยพื้นที่ในการจำแนกประเภทที่ดิน มติครม. เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ พื้นที่ที่นำมาจำแนก พรบ.ป่าสงวนและคุ้มครอง (พ.ศ.๒๕๔๑) ประกอบด้วย

- ป่าสงวน
- ป่าคุ้มครอง
- ป่าอยู่ระหว่างการสงวน
- ป่าอยู่ระหว่างการคุ้มครอง
- ป่าซึ่งมีแผนที่จะสงวนหรือคุ้มครอง

โดยพื้นที่ที่นำมาจำแนกที่ดินในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๙ ประมาณ ๒๐๖ ล้านไร่แบ่งเป็น

๑. เป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑๗๔ ล้านไร่
๒. พื้นที่จัดสรร เนื้อที่ประมาณ ๓๒ ล้านไร่

ในการจำแนกประเภทที่ดินเป็นการแบ่งพื้นที่ป่าไม้ ออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. พื้นที่รักษาไว้เป็นป่าไม้อาวร มอบให้กรมป่าไม้ดูแลเพื่อเป็นสมบัติของชาติ
๒. พื้นที่ที่กันออกเพื่อเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรกรรม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น
 - ๒.๑ ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน (กรมที่ดิน)
 - ๒.๒ ดำเนินการตาม พรบ.เพื่อการครองชีพ (นิคมสหกรณ์)
 - ๒.๓ ส.ป.ก.

๑.๓ ความเป็นมาของงานจำแนกประเภทที่ดิน กับกรมพัฒนาที่ดิน

เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๐๖ ได้มีการจัดตั้งกรมพัฒนาที่ดินขึ้น โดยมี ดร.บรรเจิด พลางกูร ดำรงตำแหน่งอธิบดีสังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และโอนงานจำแนกประเภทที่ดินมาดำเนินการที่กรมพัฒนาที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ คณะปฏิวัติได้มีคำสั่งยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และปรับปรุงแบ่งส่วนราชการใหม่ ให้กรมพัฒนาที่ดิน สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๔ การสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ระยะที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - พ.ศ. ๒๕๓๐

ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ (โครงการปรับปรุงการจำแนกประเภทที่ดิน) โดยมีหลักสำคัญคือ ให้สำรวจจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ ป่าไม้อาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่

๑.๔.๑ ขั้นตอนการจำแนกประเภทที่ดิน ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - พ.ศ. ๒๕๓๐

ดำเนินการในพื้นที่ที่ยังไม่ได้ประกาศสงวน จำนวน ๓๐ ล้านไร่ ดำเนินการตามมติกรม. เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ แก่ไข่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๗ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาการจำแนกประเภทที่ดินของ คณะกรรมการพัฒนาที่ดินดังนี้

พื้นที่ซึ่งจะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้อาวร

- ๑) มีสภาพเป็นป่าไม้
- ๒) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น ๑, ๒ หรือ ชั้น ๓ ที่ความลึกของดินน้อยกว่า ๕๐ ซม.
- ๓) หน่วยงานหรือโครงการกรมป่าไม้
- ๔) ดินไม่สามารถใช้ในทางเกษตรกรรมได้
- ๕) เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันเกิน ๓๕%
- ๖) ป่าชายทะเล, ป่าชายเลน, ป่าที่เกาะ
- ๗) ป่าที่เป็นเกาะและไม่มีเอกสารสิทธิ์
- ๘) ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐

พื้นที่ป่าไม้ถาวรซึ่งสมควรจำแนกออกเป็นที่ทำกินและใช้ประโยชน์อื่นๆ

- ๑) เหมาะแก่การเกษตรซึ่งถือครอง และทำประโยชน์แล้ว
- ๒) ที่สาธารณประโยชน์
- ๓) ที่ของหน่วยราชการ
- ๔) เขตห้ามล่าสัตว์ ที่ราษฎรมี น.ส. ๓ ถือครองอยู่แล้ว
- ๕) มีสภาพป่า เนื้อที่ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ ให้จำแนกออกเป็น ป่าชุมชน เว้นแต่ กรณีที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่าสงวนแห่งชาติ, อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรืออยู่ในเขตพื้นที่ป่าโครงการที่ทำให้สัมปทานทำไม้

๑.๔.๒ ผลการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐

๑. เก็บเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรเนื้อที่ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่ (มอบกรมป่าไม้รับไปดำเนินการ)
 ๒. อยู่ในเขตป่าสงวนฯ และอุทยานฯ เนื้อที่ประมาณ ๗.๖๔ ล้านไร่
 ๓. จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรเพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎรหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นเนื้อที่ ประมาณ ๑๑.๗ ล้านไร่
- การสำรวจในปัจจุบันโดยตรวจสอบข้อมูลด้วยโปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์พบว่า มีป่าไม้ถาวร ๖๘ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑๖๔.๔๘ ล้านไร่
- โดยซ้อนทับซ้อนทับกับเขตสงวน ประมาณ ๑๔๗.๕๓ ล้านไร่
 - ครม.มีมติให้เก็บรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร (มอบกรมป่าไม้) ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่
 - พื้นที่ที่ยังไม่มีการสำรวจจำแนกฯ ประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ (๖๖ จังหวัด)
- จังหวัดที่ไม่มีป่าไม้ถาวรมี ๙ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม นครปฐม พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง และ สิงห์บุรี

บทที่ ๒ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (เฉพาะราย)

๒.๑ อำนาจหน้าที่ของ สสผ. ในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

จากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ มีอำนาจหน้าที่ วิเคราะห์และการตรวจสอบที่ดินในเขตป่าไม้ถาวร เขตเขา ภูเขาและพื้นที่ลาดชันเกินร้อยละสามสิบห้า รวมทั้งปรับปรุงแผนที่จำแนกที่ดินโดยใช้แผนที่ภาพถ่าย เป็นหลักฐาน ประกอบกับคำสั่งกรมพัฒนาที่ดิน ให้ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการสำรวจทำแผนที่ มีอำนาจลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองแนวเขตป่าไม้ถาวร และหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรอง ที่เขา ภูเขา และพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ % สำหรับแนวเขตป่าไม้ถาวร นอกจาก สำนักเทคโนโลยีการสำรวจทำแผนที่ แล้ว กรมยังให้อำนาจหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ - ๑๒ ลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร ในระวางแผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ หากพื้นที่ใดที่จะตรวจสอบเกินความสามารถสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ให้สำนักเทคโนโลยีการสำรวจทำแผนที่เป็นผู้ดำเนินการ

การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรส่วนใหญ่จะเป็นสำนักงานที่ดิน ที่ราษฎรยื่นขอออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามกฎหมายฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกความตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งต้องใช้ผลการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรประกอบในการพิจารณา

๒.๒ ที่มาของที่เขา ที่ภูเขา ปริณทลรอบภูเขาหรือเขา ๔๐ เมตร

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เรื่องข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต และ ประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนากรมที่ดิน และเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ป. (ป.ป.ช.) ที่ได้พิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้ทรงคุณวุฒิมีมติให้กำหนดคำนิยามของคำว่า ที่ เขา ที่ภูเขา ดังนี้

- ที่เขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) น้อยกว่า ๖๐๐ เมตร
- ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณรอบๆ (Surrounding) ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตรขึ้นไป

โดยมีข้อเสนอแนะ ให้กรมพัฒนาที่ดินนำเอาคำนิยาม ความหมาย และหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปกำหนด ที่เขา ที่ภูเขา ลงในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ส่วนการตรวจสอบสภาพพื้นที่จริงเห็นควรมี คณะกรรมการขึ้นพิจารณาตรวจสอบประกอบขอบเขตที่ปรากฏในแผนที่ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินกำหนดไว้ ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ คือ พื้นที่ที่กำหนดเขตป่าคร่าวๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไปว่าพื้นที่บริเวณใดให้เป็นป่าไม้ถาวร หรือพื้นที่ใดไม่เหมาะสมให้เป็นป่าไม้ถาวรต่อไป เท่านั้น (ตามการตีความของสำนักงานกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๕/๒๕๖๑) ปัจจุบันยังคงมีจำนวน ๖ จังหวัด (ลพบุรี ตรัง สุราษฎร์ธานี (บางส่วน) พังงา ภูเก็ต สงขลา (บางส่วน)) ที่ยังคงมี พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

๒.๓ หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบ

๒.๓.๑ กรณีหมายถึงขอให้ตรวจสอบบนสำเนาแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

- ต้องเป็นแผนที่ลำดับชุด L ๗๐๑๗ พร้อมระบุลำดับชุดและเลขระวางของแผนที่
- มีค่าพิกัดกริดทางเหนือและทางตะวันออกชัดเจนทั้ง ๒ แกน
- รูปแปลงที่หมายมาในแผนที่ ต้องเป็นวงรอบปิด (Polygon)
รูปแปลงต้องหมายมาอย่างชัดเจน
- การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา
- เส้นกริดที่อยู่บนแผนที่ต้องมีเพียงชุดเดียว คือเส้นกริดของแผนที่ภูมิประเทศเท่านั้น

๒.๓.๒ หากต้องการความถูกต้องและแม่นยำในตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบให้ส่งเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว. ๒๕จ
- ค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕
- การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา
- ค่าพิกัดต้องไม่เป็นศูนย์ลอย

๒.๓.๓ สำเนารูปแผนที่ระดาบบาง (ร.ว.๙)

- ระบุค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕ ให้ครอบคลุมแปลงที่ดินจำนวน ๔ จุด หรืออย่างน้อย ๒ จุดในมุมทแยง และตัวเลขมีความชัดเจน

- ต้องมีจุดตัดของค่าพิกัด (+) อย่างน้อย ๔ มุม
- การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา

๒.๓.๔ ค่าพิกัดรอบแปลงพร้อมแผนที่ประกอบ

- ค่าพิกัดต้องเป็นพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕ พร้อมระบุพื้นที่ หลักฐานอ้างอิง

- กรณีที่ส่งค่าพิกัดพร้อมหมายในตำแหน่งในแผนที่ข้อมูลค่าพิกัดต้องมีความถูกต้องและสอดคล้องกับตำแหน่งที่หมาย

- การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารแล้ว ให้เซ็นรับรองสำเนา

หมายเหตุ

๑. หากส่งเอกสารสำเนาที่ขอหลายฉบับ เมื่อขึ้นรูปแปลงแล้วต้องมีความสอดคล้องตรงกันทั้งหมด จึงจะรายงานการตรวจสอบได้

๒. ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบหมายมาบนแผนที่ภูมิประเทศ ลำดับชุด L๗๐๑๘ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบได้

๓. ค่าพิกัดระบบภูมิศาสตร์ LAT, LONG และค่าพิกัดที่เป็นพิกัดฉาก UTM บนพื้นหลักฐานอ้างอิง WGS ๑๙๘๔ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบได้

๒.๔ การรายงานผลการตรวจสอบ

เอกสารแจ้งผลการตรวจสอบประกอบด้วย

๑. แผนที่ตรวจสอบการจำแนกประเภทที่ดินในแผนที่ประกอบด้วย รูปแปลงที่ขอให้ตรวจสอบ และแผนที่แสดงการจำแนกประเภทที่ดินในบริเวณแปลงที่ขอให้ตรวจสอบ พร้อมเครื่องหมายแผนที่ซึ่งแผนที่จะมี ๒ มาตราส่วนคือ ๑:๕๐,๐๐๐ และ ๑:๔,๐๐๐

๒. หนังสือรายงานผลการตรวจสอบ กรณีเป็นหน่วยงานภายใน เช่น สผด. สผข. จะเป็นบันทึกข้อความ หากเป็นหน่วยงานภายนอก เช่น กรมที่ดินจะเป็นหนังสือครุฑ

บทที่ ๓ การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

เมื่อสำนักงานที่ดินจะออกเอกสารสิทธิที่ดิน จะตรวจสอบพื้นที่นั้นๆ ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายที่ดิน หากพื้นที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% จะไม่สามารถออกเอกสารสิทธิได้ เนื่องจากตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ข้อ ๑๗ กำหนดให้พื้นที่ลาดชันเกิน ๓๕% เป็นพื้นที่ป่าไม้ เพื่อให้การจัดการและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้สามารถทำได้โดยต่อเนื่องระยะยาว และประสานสอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรชนิดอื่น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๘ มอบให้กรมพัฒนาที่ดิน เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนที่ที่มีความลาดชันเกิน ๓๕% ต่อมามติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ ให้กรมพัฒนาที่ดิน กำหนดเขตที่เขา และภูเขาด้วยการตรวจสอบความลาดชัน ๓๕%

ที่เขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณโดยรอบ (Surrounding) น้อยกว่า ๖๐๐ เมตร

ที่ภูเขา หมายถึง ส่วนของพื้นที่ที่สูงจากบริเวณโดยรอบ (Surrounding) ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตร ขึ้นไป การกำหนดเขตที่เขา ภูเขา ตำแหน่งเริ่มต้น ให้นับจากเส้นชั้นความสูงที่มีการเปลี่ยนแปลงความลาดชันอย่างกะทันหันจากบริเวณโดยรอบ โดยมีความห่างจากเส้นชั้นความสูงเส้นถัดไปไม่เกิน ๒ มิลลิเมตร และมีความลาดชันต่อเนื่องของเส้นชั้นความสูงไม่น้อยกว่า ๓ เส้น ในแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ส่วนความลาดชันเกิน ๓๕% ขึ้นไป จะมีความห่างของเส้นชั้นความสูงไม่เกิน ๑.๑๔ มิลลิเมตร

เงื่อนไขเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบ

๑. หมายตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบบนสำเนาแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ต้องเป็นลำดับชุด L๗๐๑๗ พร้อมระบุลำดับชุดและเลขระวางของแผนที่

๒. แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว. ๒๕ จ หรือ สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว.๙) [ในระบบพิกัดกริด UTM บนพื้นหลักฐานอินเดีย พ.ศ. ๒๕๑๘ (Indian ๑๙๗๕)]

๓. ค่าพิกัดรอบแปลง พร้อมแผนที่ประกอบ

หมายเหตุ

๑. หากส่งเอกสารตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบหลายฉบับ เมื่อขึ้นรูปแปลงแล้วต้องมีความสอดคล้อง ตรงกันทั้งหมด จึงจะรายงานผลการตรวจสอบได้
๒. ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบหมายมาบนแผนที่ภูมิประเทศลำดับชุด L๗๐๑๘ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบให้ได้
๒. ค่าพิกัดระบบภูมิศาสตร์ LAT, LONG และค่าพิกัดที่เป็นพิกัดฉาก UTM บนพื้นหลักฐานอ้างอิง WGS ๑๙๘๔ ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบให้ได้

ขั้นตอนการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

๑. รับเรื่องการเตรียมงาน

๑.๑ ลงรับเรื่องในแบบฟอร์ม

๑.๒ เตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่ขอให้ตรวจฐานข้อมูลสอบ ได้แก่ เอกสารเรื่องเดิมที่เคยตรวจสอบไปแล้ว

๑.๓ เตรียมแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ระวังที่ครอบคลุมพื้นที่ที่ขอให้ตรวจสอบ

๒. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๑ แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ที่หมายตำแหน่งแปลงที่ดินที่ให้ตรวจสอบ

๒.๒ หลักฐานเลขที่แปลงที่ดิน ตำแหน่งที่ตั้ง ตรงกับเรื่องที่ร้องขอให้ดำเนินการ

๒.๓ เอกสารประกอบการพิจารณาที่ส่งมาให้ เช่น ร.ว. ๙, ร.ว. ๒๕ จ, น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก.

๒.๔ มีค่าพิกัดที่ระบุครอบคลุมรูปแปลงในเอกสาร ร.ว. ๙ /แบบคำนวณเนื้อที่ (ร.ว. ๒๕จ.)

ค่าพิกัดจากการสำรวจจริงวัด (GPS)

๒.๕ เอกสารทุกฉบับมีการลงนามรับรองสำเนาด้วยลายเซ็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่ขอให้ตรวจสอบ

๒.๖ ตรวจสอบค่าพิกัดที่ปรากฏในเอกสาร ร.ว. ๙ แบบคำนวณเนื้อที่ (ร.ว.๒๕ จ.) หรือ

ค่าพิกัดที่ได้จากการรังวัดในภูมิประเทศ (ถ้ามี) ต้องตรงกับตำแหน่งแสดงที่ตั้งแปลงที่ดินที่เจ้าหน้าที่หมายมาในแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

๓. จัดทำหนังสือคืนเรื่อง /ขอเอกสารเพิ่มเติม

๓.๑ พิมพ์หนังสือคืนเรื่อง/ขอเอกสารเพิ่มเติม โดยบอกเหตุผลในการคืนเรื่อง/ขอเอกสารเพิ่มเติม

๓.๒ ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของหนังสือและเสนอต่อ ผอ.สสพ. เพื่อพิจารณาลงนามถึงหน่วยงานที่ขอฯ

๔. จัดทำข้อมูลรูปแปลงที่ดินด้วยโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

๔.๑ สร้างรูปแปลงที่ดินจากข้อมูลค่าพิกัดที่ปรากฏในเอกสาร ร.ว. ๙ หรือตำแหน่งรูปแปลงที่หมายบนแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหารหรือสำเนาระวางแผนที่ อื่นๆ มีขั้นตอน ดังนี้

- ทำการกราดภาพ (Scan) ด้วยเครื่องกราดภาพสำหรับงานสิ่งพิมพ์ ขนาด A๔
- ตรึงค่าพิกัดให้กับภาพสแกนเพื่อให้ตรงกับค่าพิกัดตำแหน่งในภูมิประเทศจริง
- สร้างรูปแปลงที่ดินในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์รูปแบบ Shapefile จากภาพสแกนที่มีพิกัดแผนที่แล้ว ด้วยการ Heads-up Digitizing

๔.๒ การสร้างรูปแปลงจากข้อมูลค่าพิกัดตามแบบคพนวนเนื้อที่ (ร.ว. ๒๕ จ) หรือค่าพิกัดที่ได้จากการสำรวจรังวัดตำแหน่งด้วยดาวเทียม (GPS) ขั้นตอนดังนี้

- พิมพ์ค่าพิกัดด้วยโปรแกรม Microsoft Excel แล้ว Save เป็นไฟล์ *.xls
- สร้างเป็นข้อมูลจุด และข้อมูลพื้นที่วงรอบปิดเชื่อมระหว่างจุดด้วยโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์

๕. ตรวจสอบความถูกต้องในการขึ้นรูปแปลง ดังนี้

๕.๑ กรณีขึ้นรูปแปลงจากเอกสาร ร.ว. ๙ โดยใช้ค่าพิกัด ๔ มุม รอบรูปแปลง หรือมุมบน-ล่าง (ซ้าย ขวา) ให้ลอกลายกึ่งกลางเส้นรูปแปลงที่ดิน และกึ่งกลางมุมแปลง

๕.๒ กรณีขึ้นรูปแปลงจากค่าพิกัดแบบค่านวนเนื้อที่ (ร.ว. ๒๕ จ) หรือ ค่าพิกัดที่ได้จากการสำรวจรังวัดในภูมิประเทศให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลข และการเชื่อมโยงเพื่อลากเส้นรูปแปลงตามเอกสารที่ส่งมาให้

๖. ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแปลงที่ดินกับตำแหน่งที่หมายมาในแผนที่ภูมิประเทศ ๑:๕๐,๐๐๐ โดยนำรูปแปลงที่ดินวางทับซ้อนทับบนแผนที่ภูมิประเทศที่หมายตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบเพื่อดูความสอดคล้องกัน

๗. จัดทำแผนที่แปลงที่ดินและพิมพ์ลงแผ่นใส โดยใช้โปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์นำข้อมูลรูปแปลงที่ดินมาซ้อนทับกับข้อมูลเขตเขา และภูเขา มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ แบบเชิงเลข (Vector) ที่ สสผ. ดำเนินการกันเขตเขา และภูเขาไว้แล้ว ซ้อนทับข้อมูล แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหารประกอบแผนที่ตามแบบฟอร์มเอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ในระวางขนาด A๔ (แผ่นใส)

๘. วิเคราะห์ความลาดชัน

- นำแผ่นใส (Overlay) มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ที่ครอบคลุมพื้นที่ที่ตรวจสอบมาวางบนแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหาร โดยให้อยู่ในตำแหน่งพิกัดเดียวกัน วัดระยะห่างระหว่างเส้นชั้นความสูงที่ละ ๑ คู่ ถ้าเส้นชั้นความสูงห่างกัน เท่ากับ ๑.๑๔ มิลลิเมตร แสดงว่า ความลาดชัน มากกว่าหรือเท่ากับ ๓๕ เปอร์เซ็นต์
- ทำการถ่ายทอดเขตพื้นที่ความลาดชันของแปลงที่ลงแผนที่มาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐ ขนาด A๔ (แผ่นใส) โดยใช้สัญลักษณ์สีในการแสดงผลการตรวจสอบของแปลงที่ดิน

๙. จัดทำหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบฯ การอ่านผลการวิเคราะห์พื้นที่ความลาดชันจะอ่านผลการวิเคราะห์ที่มีพื้นที่มากกว่า (ส่วนใหญ่) ก่อน

๑๐. จัดเก็บเอกสารเพื่อเป็นฐานข้อมูล

- สแกนสำเนาหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบพร้อมแผนที่เอกสารประกอบการพิจารณาตรวจสอบ
- จัดทำบัญชีคุมเอกสาร (ไฟล์ .xls) เพื่อสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นข้อมูล
- จัดเก็บสำเนาเอกสาร (กระดาษ) ตามหมวดหมู่บัญชีคุม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

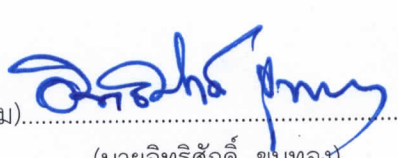
๑. ได้เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้
ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ % และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่
มาตราส่วน ๑:๕๐๐๐๐

๒. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปสื่อสาร และ
ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

(ลงนาม).....

(นางสาวนุรีดา เจ๊ะฮะ)

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

(ลงนาม).....

(นายอิทธิศักดิ์ ชุนทอง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสตูล